

Przedmiot: Ergonomia i bezpieczeństwo stanowiska pracy w terapii zajęciowej

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Katedra Podstaw Fizjoterapii kierownik: dr hab. prof. AWF Katarzyna Kaczmarczyk
Nazwa przedmiotu	Ergonomia i bezpieczeństwo stanowiska pracy w terapii zajęciowej
Kod przedmiotu	TZ-I-47
Język wykładowy	Polski
Rodzaj kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	I stopień
Rok studiów	II
Semestr	III
Liczba punktów ECTS	2; W -15 godz., ćw. - 30 godz., samokształcenie - 5 godz.
Imiona i nazwiska wykładowców	dr inż. Aneta Kossobudzka-Górska aneta.gorska@awf.edu.pl
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	Terapia Zajęciowa
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	stacjonarny
Wymaganie wstępne dodatkowe	Podstawowe wiadomości z zakresu terapii zajęciowej (modele, metody oceny) oraz z zakresu budowy i czynności poszczególnych układów i narządów w różnych okresach życia człowieka. Wiedza i umiejętności z matematyki i fizyki w zakresie programu liceum ogólnokształcącego.

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Poznanie podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny pracy własnej oraz osób ze specjalnymi potrzebami
C2	Umiejętność określenia ergonomicznych zasad organizacji i wyposażenia stanowisk pracy, uwzględniając właściwości fizjologiczne i psychologiczne człowieka
C3	Poznanie zasad projektowania i adaptacji przestrzeni oraz miejsc użyteczności publicznej na potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami
C4	Umiejętność oceny środowiska domowego, stanowiska pracy/nauki oraz ich adaptacji zgodnie z zasadami ergonomii

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt uczenia się	Efekty uczenia się przedmiotowe	Odniesienie do celów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia PRK
Wiedza			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: KW_02: zależności pomiędzy budową i czynnością organizmu, szczególnie układu nerwowego, zmysłów i układu ruchu, a możliwościami poznawczymi, komunikacyjnymi i aktywnością w środowisku życia.	1. Zna możliwości funkcjonalne osób z różnym rodzajem i stopniem dysfunkcji 2. Zna możliwości percepcyjne osób z różnym rodzajem i stopniem dysfunkcji 3. Zna sposoby komunikowania się z osobami z różnym rodzajem i stopniem dysfunkcji	C1	P6S_WG
KW_29: związki pomiędzy funkcjonowaniem, niepełnosprawnością, uwarunkowaniami środowiska a stanem zdrowia.	1. Zna wpływ środowiska na możliwości funkcjonalne człowieka 2. Zna wpływ stanu zdrowia na możliwości funkcjonalne człowieka	C1, C3	P6S_WK
KW_34: wpływ otoczenia człowieka na podejmowane przez niego zajęcia. Posiada wiedzę o możliwościach dostosowywania środowiska i zasadach ergonomii.	1. Zna zasady projektowania uniwersalnego 2. Zna zasady ergonomii	C2, C3, C4	P6S_WK
KW_35: Posiada wiedzę w obszarze aktualnej polityki dotyczącej dostępności środowiska, likwidacji barier, zna i rozumie wpływ norm prawnych oraz standardów w obszarze dostępności środowiska i likwidacji barier.	1. Zna źródła informacji dotyczących aktualnej polityki odnośnie dostępności środowiska, 2. Zna źródła informacji dotyczących aktualnej polityki odnośnie likwidacji barier	C2	P6S_WK
Umiejętności			
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	1. Umie dokonać analizy struktury ruchy poszczególnych czynności	C1, C4	P6S_UW

KU_03: analizować różnego rodzaju zaburzenia układu ruchu i ich wpływ na możliwości podejmowania aktywności życia codziennego	2. Umie ocenić możliwości funkcjonalne w zakresie realizacji poszczególnych czynności		
KU_22: stosować metody i techniki terapii zajęciowej zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.	1. Umie stosować zasady BHP podczas interwencji	C1, C4	P6S_UO
KU_24: wykorzystać w terapii zajęciowej własne umiejętności kreatywne, techniczne i interpersonalne.	1. Potrafi adaptować metody i formy pracy podczas procesu interwencji 2. Potrafi pracować w zespole terapeutycznym i interdyscyplinarnym	C2, C4	P6S_UW P6S_UO
KU_25: zidentyfikować czynniki fizyczne, psychiczne, społeczne, kulturowe i prawne oddziałujące na aktywność zajęciową osoby oraz samodzielnie lub we współpracy z innymi specjalistami tak dostosowywać środowisko, aby umożliwić osobie podejmowanie czynności, w tym potrafi planować i podejmować działania dla zwiększania dostępności do szkół, miejsc pracy, środowiska społecznego, transportu, rekreacji, itp.	1. Umie dokonać oceny poziomu funkcjonowania osoby w kontekście jej udziału w wybranych rodzajach aktywności 2. Umie dokonać wymaganych adaptacji w środowisku funkcjonowania człowieka	C2, C3, C4	P6S_UW P6S_UW
KU_30: monitorować pracę studentów terapii zajęciowej, jak również pomocników, asystentów, opiekunów oraz wolontariuszy.	1. Potrafi ocenić i udokumentować proces interwencji terapeutycznej	C1, C2, C4	P6S_UW P6S_UO
KU_35: przekazywać informacje dotyczące terapii zajęciowej w ramach interdyscyplinarnego i wielospecjalistycznego zespołu, oraz studentom i osobom niebędącym specjalistami. Potrafi uzasadnić swoje działania zawodowe na różnych szczeblach i w różnych środowiskach.	1. Potrafi komunikować się ze specjalistami innych profesji w celu przeprowadzenia interwencji terapeutycznej 2. Potrafi uzasadnić swoje stanowisko i przedstawić argumenty przemawiające za podjętą decyzją	C1, C2, C4	P6S_UK
Kompetencje społeczne			
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: KP_02: Szanuje indywidualne różnice, poglądy, zwyczaje i ich wpływ na aktywność życiową osoby	1. Wykazuje pogłębiony poziom empatii oraz zrozumienia dla indywidualnych różnic w poziomie funkcjonowania człowieka	C3	P6S_KO

Treści programowe			
	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów uczenia się kierunkowych / przedmiotowych	Odniesienie do celów przedmiotu
Wykłady			
TP1 TP2	Wprowadzenie do ergonomii. Definicje. Rodzaje ergonomii. Zastosowania. Literatura przedmiotu.	KW_34/2	C2, C3, C4
TP3	Zagrożenia zawodowe.	KW_02/1, 2 KW_29/1 KU_25/1	C1, C2, C3, C4
TP4 TP5	Obciążenie fizyczne pracą. Wysiłek fizyczny. Obciążenie statyczne. Monotypia.	KW_02/1, 2 KW_29/1 KU_25/1	C1, C2, C3, C4
TP6 TP7	Obciążenie psychiczne pracą. Wysiłek psychiczny i monotonia.	KW_02/1, 2 KW_29/1 KU_25/1	C1, C3, C4
TP8 TP9	Antropometria. Planowanie przestrzenne elementów wyposażenia.	KW_34/ 1, 2 KU_22/1 KU_24/1	C2, C3, C4
TP10 TP11	Materialne środowisko pracy. Hałas, oświetlenie, mikroklimat. Kształtowanie parametrów środowiska pracy.	KW_34/1 KU_25/1	C1, C3, C4
TP12 TP13	Ergonomia w terapii zajęciowej. Możliwości, potrzeby i ograniczenia człowieka. Projektowanie i dostosowanie mieszkań i budynków do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych.	KW_02 KW_29 KP_02/1 KU_03/1 KU_22/1 KU_25/1	C1, C3
TP14	Urządzenia sterownicze i wskaźnikowe. Ergonomia produktu.	KW_29/1 KW_35/1, 2 KU_03/1 KU_22, 25/1	C1, C2, C3, C4
TP15	Podsumowanie i powtórzenie materiału.	KW_02/1 KU_24/1 KU_25/1 KP_02/1	C1, C2, C3, C4
Ćwiczenia / zajęcia praktyczne			
TP1	Wprowadzenie do ćwiczeń. Ergonomia jako interdyscyplinarna dziedzina nauk. Miejsce ergonomii w terapii zajęciowej. Związki ergonomii i terapii zajęciowej.	K_W02/ 1, 2, 3	C1
TP2	Ergonomia w środowisku pracy. Mapowanie ciała i zagrożeń w profilaktyce zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego	K_W02/ 1, 2, 3	C1
TP3 TP4	Ergonomia w środowisku pracy.	K_W29/ 1, 2 K_W34/ 1, 2	C1 – C4

TP5	Ocena obciążenia psychicznego pracą (monotonia, sytuacja konfliktowa). Wpływ parametrów oświetlenia na pracę człowieka.	K_W35/ 1, 2 K_U03/ 1, 2 K_U22/ 1	
TP6	Ergonomia w środowisku pracy. Antropometria. Zasady uniwersalnego projektowania. Podstawowe koncepcje, terminologia i definicje ergonomii. Ocena ergonomiczności krzeseł.	K_W02/ 1, 2, 3	C1
TP7	Stres w środowisku pracy. Identyfikacja i ocena zagrożeń psychospołecznych.	K_U25/ 1, 2	C2 – C4
TP8	Aplikacyjne wykorzystanie ergonomicznych zasad i koncepcji wykorzystywanych w środowisku pracy. Prezentacja projektów grupowych.	K_U24/ 1, 2 K_U25/ 1, 2 K_U30/ 1 K_U35/ 1, 2 K_P02/ 1	C1 – C4
TP9	Mapowanie ciała i zagrożeń w środowisku domowym. Projektowanie i dostosowanie mieszkań i budynków do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych. Mieszkanie dostępne dla osób z dysfunkcjami wzroku.	K_W29/ 1, 2 K_W34/ 1, 2 K_W35/ 1, 2 K_U03/ 1, 2 K_U22/ 1	C1 – C4
TP10	Projektowanie bez barier. Mapowanie ciała i zagrożeń w najbliższym otoczeniu. Osoby z dysfunkcją narządu wzroku w przestrzeni publicznej. Regulacje, wskazówki, dobre praktyki	K_W29/ 1, 2 K_W34/ 1, 2 K_W35/ 1, 2 K_U03/ 1, 2 K_U22/ 1	C1 – C4
TP11	Mapowanie ciała i zagrożeń w środowisku domowym. Projektowanie i dostosowanie mieszkań i budynków do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych. Mieszkanie dostępne dla osób z dysfunkcją narządu ruchu.	K_W29/ 1, 2 K_W34/ 1, 2 K_W35/ 1, 2 K_U03/ 1, 2 K_U22/ 1	C1 – C4
TP12	Projektowanie bez barier. Mapowanie ciała i zagrożeń w najbliższym otoczeniu. Osoby z dysfunkcją narządu ruchu w przestrzeni publicznej.	K_W29/ 1, 2 K_W34/ 1, 2 K_W35/ 1, 2 K_U03/ 1, 2 K_U22/ 1	C1 – C4
TP13	Proces interwencji ergonomicznej w środowisku domowym (Person Environment Occupation Model).	K_W29/ 1, 2 K_W34/ 1, 2 K_W35/ 1, 2	C1 – C4
TP14	Aplikacyjne wykorzystanie ergonomicznych zasad i koncepcji wykorzystywanych w terapii zajęciowej. Prezentacja projektów grupowych	K_U24/ 1, 2 K_U25/ 1, 2 K_U30/ 1 K_U35/ 1, 2 K_P02/ 1	C1 – C4
TP15	Zaliczenie poprawkowe	K_U24/ 1, 2 K_U25/ 1, 2	C1 – C4

		K_U30/ 1 K_U35/ 1, 2 K_P02/ 1	
--	--	-------------------------------------	--

Planowane formy / działania / metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów uczenia się
TP1 – 15 (w/cw)	Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład uczestniczący, dyskusja dydaktyczna, studium przypadku.	KW_02/1,2,3 KW_29/1 KW_34/1 KW_35/1,2,3 KU_03/1 KU_22/1 KU_24/1 KU_25/1 KP_02/1
Środki dydaktyczne: komputer, rzutnik multimedialny, innowacyjne techniki kształcenia na odległość, MS Teams.		

Metody i kryteria oceniania		
Efekt uczenia się dla przedmiotu	Treści programowe (TP)	Typy / Metody oceniania D – ocenianie diagnostyczne, F- ocenianie formujące, P – ocenianie podsumowujące * lub wybór z załączonej listy walidacji wyników
K_W02, K_W29 K_W34, K_W35 K_U03, K_U22	TP1 – TP13	Zaliczenie pisemne
K_U24, K_U25 K_U30, K_U35, K_P02	TP8, TP14	Projekt grupowy

*D – ocena przypadku, rozpoznanie, F – sprawdzian pisemny, dyskusja, obserwacja, P – egzamin pisemny lub wybór z załączonej walidacji wyników.

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe
Literatura obowiązkowa: - Górska E.: Ergonomia. Projektowanie, diagnoza, eksperymenty. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2021. - Bac A., Aleksander - Szymanowicz P., Żychowicz P.: Ergonomia i adaptacje w terapii zajęciowej. PZWL. Warszawa 2019. - Regulacje prawne w zakresie ergonomii, bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia.

Literatura uzupełniająca:

1. <https://healthy-workplaces.eu/pl>
2. Salvendy G., Karwowski W.: Handbook of Human Factors and Ergonomics, 5th Edition. Wiley. 2021
3. Jasiak A., Swereda D.: Ergonomia osób niepełnosprawnych. Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2009.
4. Kowalski K.: Projektowanie bez barier – wytyczne. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji
5. Kowalski K.: Mieszkanie dostępne dla osób z dysfunkcjami wzroku. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji.
6. Nowak E., Budny J., Kowalski K.: Mieszkanie dostępne dla osób z dysfunkcją narządu ruchu. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji.

Punkty ECTS (1 pkt - 25 godz. pracy studenta)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	45
Przygotowanie do zajęć	
Zapoznanie się ze wskazaną literaturą	
Napisanie projektu	
Przygotowanie raportu	
Przygotowanie do egzaminu	5
....	
Razem = 50 godz. = 2 ECTS	